

РЕШЕНИЕ

№ 168

гр. Пловдив, 20.10.2023 г.

В ИМЕТО НА НАРОДА

АПЕЛАТИВЕН СЪД – ПЛОВДИВ, 2-РИ ГРАЖДАНСКИ СЪСТАВ, в публично заседание на шести октомври през две хиляди двадесет и трета година в следния състав:

Председател: Станислав П. Георгиев

Членове: Надежда Л. Махмудиева
Христо В. Симитчиев

при участието на секретаря Анна Д. Стоянова
като разгледа докладваното от Надежда Л. Махмудиева Въззивно гражданско дело № 20235000500408 по описа за 2023 година

Производството е по реда на чл.258 и сл. от ГПК, образувано по Въззивна жалба вх. №21902/06.07.2023 г., подадена от П. Ж. П., чрез адв. С. С., против Решение №821/16.06.2023 г. по гр.д.№23/2023 г. на ПОС, в отхвърлителната му част, с която е предявеният от жалбоподателя против П.Р.Б. иск с правно основание чл.2б, ал.1 от ЗОДОВ, е отхвърлен за размера над сумата от 3000 лв. до претендирания размер от 30 000 лв. за обезщетение за неимуществени вреди от нарушаване на правото му на разглеждане и приключване в разумен срок на ДП №***/2014 г. по описа на Ш. РУ на МВР - П.. Релевирани са оплаквания за неправилност на решението в обжалваната част. Съдът правилно е приел, че в случая е нарушено правото на ищеца по чл.6§1 от КЗПЧОС на приключване на делото в разумен срок, но определеният от първостепенния съд размер на обезщетението за неимуществени вреди от 3000 лв. не отговаря на критериите за справедливост по смисъла на чл.52 от ЗЗД. Съдът не е обсъдил част от релевантните за спора обстоятелства - че ищецът е пострадал от престъпление против личността - удар в лицето, довел до травматични увреждания, като е бил на местопроизшествието качеството си на служител на О.П. и във връзка със задълженията си да събира паричните вземания на общината. Нанесеният удар го е поставил в особено унизителна позиция, и затова изходът на делото е бил от особено значение за ищеца. Случаите на физическо насилие попадат под обхвата на чл.3 от КЗПЧОС, по който държавата има процесуалното задължение да проведе ефективно наказателно преследване, водещо до идентифициране на извършителя и неговото наказване. Многобройните спирания на досъдебното производство за разпит на вече

разпитан свидетел, и същевременно - липсата на доказателства това лице да е търсено, и игнорирането на указанията на съда за квалифициране на деянието, внасят съмнение, че целта на разследващите органи е била именно изтичането на предвидената в закона абсолютна давност за търсене на наказателна отговорност на дееца. От събраните гласни доказателства се установява изпитваната от ищеца обида, унижение и безсилие във връзка с бездействието на П.. Не са изложени мотиви относно критерия "икономически показатели". Определеното обезщетение е силно занижено по размер. Настоява се за отмяна на решението в отхвърлителната му част, и уважаване на иска до пълния у предявен размер от 30 000 лв., ведно със законната лихва, считано от 15 ноември 2021 г. до окончателното изплащане на обезщетението, както и на разноските по делото, включително адвокатско възнаграждение по реда на чл.38, ал.2 от ЗАдв.

Въззивната жалба е депозирана в срока по чл.259, ал.1 от ГПК, от процесуално легитимирана страна с правен интерес в обжалваната част, чрез надлежно упълномощен процесуален представител, отговаря на изискванията на чл.260 и чл.261 от ГПК, поради което е процесуално допустима и подлежи на разглеждане.

Препис от въззивната жалба е връчен на насрещната страна, която в срока по чл.263, ал.1 от ГПК не се е възползвала от възможността да депозира отговор.

С въззивната жалба и в проведеното открито съдебно заседание пред въззивната инстанция страните не са представили нови доказателства и не са направили доказателствени искания, поради което във въззивното производство нови доказателства не са събрани.

На основание чл.269 от ГПК съдът намира, че обжалваният съдебен акт е постановен от компетентен съд в надлежен състав, в изискуемата от закона писмена форма, и е подписан, поради което е валиден. Същият е постановен по допустим иск, предявен от и срещу процесуално легитимирани и правосубектни страни, и след проведена административна процедура по подадено в срок заявление от ищеца по реда на Глава IIIa от ЗСВ чрез Инспектората към ВСС до Министерството на правосъдието, като производството е приключило без да е било постигнато споразумение, поради което е допустим. По правилността на обжалвания съдебен акт съдът се произнася по релевираните с въззивните жалби оплаквания, като прилага служебно императивни правни норми.

На основание чл.235, ал.2 от ГПК, въз основа на събраните по делото доказателства, съдът намира следното от фактическа страна:

Жалбоподателят е предявил иск по чл.26, ал.1 от ЗОДОВ, за ангажиране на отговорността на ответника, като процесуален субституент на Д., за обезщетение на причинените му неимуществени вреди от нарушаване правото му на разглеждане в разумен срок на образуваното по негова жалба досъдебно производство ДП №***/2014 г. по описа на 06 РУ на МВР – П., пр. пр. №3861/2014 г. по описа на РПр. – П., за извършено престъпление от общ характер против личността му, което е продължило повече от 7 години и 7 месеца, след което е било прекратено, поради изтичането на абсолютната погасителна давност за наказателното преследване, и деецът е останал ненаказан.

За да бъде уважен предявеният иск с правно основание чл.26 от ЗОДОВ, следва да са налице следните предпоставки: да бъде установено, че е налице съдебен спор, при който е нарушено правото на ищеца на разглеждане на делото му в разумен срок, настъпване на преки и непосредствени вреди за ищеца и причинна връзка между тези вреди и решаването на спора извън разумния срок.

В конкретния случай между страните не се спори, че на 07.04.2014 г. ищецът, в качеството на длъжностно лице – ***** в отдел „Управление на общинския фонд“ на О.П., по време и по повод на изпълнение на служебните си задължения да събира дължимите общински такси за отдадените под наем общински терени, е получил травматично увреждане – „разкъсно-контузна рана по гърба на носа; травматичен оток с кръвонасядане, палпаторна болезненост около раната“, в резултат от нанесен юмручен удар по лицето му от М.Ю.К., стопанисващ магазин, поставен на общински терен.

Не се спори, че на същия ден ищецът депозирал Заявление до началника на Ш. РУ на МВР – П. /на л.10 от приложеното ДП/, с което сигнализирал за инцидента и дал писмени обяснения по случая.

Установява се, че на същата дата е бил задържан извършителят М.Ю.К. /от Заповед за задържане на лице от 07.04.2014 г. на л.14 от ДП/, снети са обяснения от същия, и е издаден Акт №НП-503 от 07.04.2014 г., за констатиране на проява на дребно хулиганство.

Още на следващия ден пострадалият П. П. се снабдил със Съдебномедицинско удостоверение №296/2014 г. /на л.19 от ДП/.

При образуваното съдебно производство по реда на УБДХ по АНД №201882014 г. с Определение №410/08.04.2014 г. /на л.21 от ДП/ съдът е констатирал, че се касае за деяние със значително по-висока степен на обществена опасност, което **съдържа признаците на престъпление от общ характер – по чл.131, т.1, пр. 1-во от НК – причиняване на лека телесна повреда на длъжностно лице при или по повод на изпълнение на службата му.** Ето защо образуваната административно-наказателна преписка е прекратена, и е върната на РП – П. за предприемане на съответните процесуални действия – извършване на проверка, респективно разследване, повдигане и внасяне на обвинение в РС – П.. Определението е връчено същия ден на актосъставителя инспектор П. /декларация на л.23 от ДП/.

С Постановление за образуване на досъдебно производство от 16.05.2014 г., постановено по пр. пр. №3861/2014 г. по описа на РПр. – П. /на л.1 от ДП/ е образувано досъдебно производство /ДП/ №***/2014 г. по описа на Ш. РУП – гр. П. срещу М.Ю.К. за причинената на ищеца на 07.04.2014 г. лека телесна повреда, за извършено престъпление по чл.131, ал.1, **т.12** от НК – за причиняване на лека телесна повреда на пострадалия П. по хулигански подбуди /а не по чл.131, т.1, пр.1-во от НК, каквато правна квалификация е била приета с Определение №410/08.04.2014 г.от АНД №2018/2014 г. на ПРС/. След извършване на разпити на пострадалия и уличения в качеството на свидетели, както и на свидетел-очевидец на деянието, и след събиране на доказателства за изпълняваната длъжност от пострадалия и за възложената му дейност в деня на инцидента, след двукратно спиране на

досъдебното производство, на 12.07.2017 г. наблюдаващият прокурор прекратил производството, на осн. чл.243, ал.1, т.1 от НПК, тъй като приел, че не са събрани достатъчно доказателства за извършено престъпление по хулигански подбуди. Впоследствие, след отмяна на постановлението за прекратяване и повторно даване на указания от съда за правилната правна квалификация на деянието с Определение от 20.10.2017 г. по ЧНД №6588/2017 г. на ПРС, повече от четири години след извършване на деянието, на 10.05.2018 г. М.Ю.К. бил привлечен като обвиняем по обвинение за извършено престъпление по чл.131, ал.1, т.1, вр. чл.130, ал.1 от НК, за това, че на 07.04.2014 г. е причинил на П. Ж. П., в качеството му на длъжностно лице по повод изпълнение на служебните функции, лека телесна повреда, изразяваща се в разкъсно-контузна рана по гърба на носа, травматичен оток с кръвонасядане и палпаторна болезненост около раната, довели до разстройство на здравето, извън случаите на чл.128 и чл.129 от НК. След още близо четири години разследване, през които са проведени една очна ставка /на 24.10.2018 г.

Досъдебно производство е **приключило на 02.02.2022 г.**, когато с влязло в сила постановление е било прекратено, **поради изтичане на абсолютната погасителна давност** за наказателно преследване на дееца за извършеното престъпление на 07.04.2014 г. Общата продължителност на наказателното производство, образувано за извършеното срещу личността на ищеца престъпление, **е 7 години, 8 месеца и 16 дни.**

След прекратяване на наказателното производство, със Заявление рег.№РС-22-172/04.05.2022 г. по описа на ИВСС ищецът, в качеството си на пострадал от престъплението, за което е образувано ДП №***/2014 г., е депозирал в законния шестмесечен срок искане по реда на чл.60а, ал.2, т.1 и т.2, вр. ал.1 от ЗСВ да бъде обезщетен за нарушаване на правото му за разглеждане и решаване на делото му в разумен срок. По подаденото от него заявление е извършена проверка от ИВСС, за резултатите от която е съставен Констативен протокол изх.№РС-22-172/25.08.2022 г. /на л.15-28 от делото на ПОС/. Същият е приет като доказателство по делото, и не е оспорен от ответника. С него се съдържат констатации, че:

- В конкретния случай наказателното производство е водено срещу един обвиняем, за едно нетежко престъпление, квалифицирано по чл.131, ал.1, т.1, вр. чл.130, ал.1 от НК, разпитани са двама свидетели, изготвена е експертиза, и е проведена една очна ставка, с оглед на които обстоятелства е прието, че **не е била налице фактическа и правна сложност на делото;**
- В периода от 7 години, 8 месеца и 16 дни, през които е продължило наказателното производство, то е било спирано четири пъти /от 06.10.2014 г. до 06.01.2016 г., от 16.03.2016 г. до 10.05.2017 г., от 10.01.2019 г. до 16.08.2019 г. и от 16.12.2019 г. до 17.12.2020 г./, **общо за период от 4 години, през които не са се извършвали действия по разследването.**
 - Първото спиране на производството – с Постановление от 06.10.2014 г. е мотивирано с необходимостта от разпит на единственият установен свидетел-очевидец на деянието – А.Г., който по данни на близките му бил извън страната.

Същият е бил обявен за ОДИ на 13.08.2014 г. След изтичане на едногодишния срок по чл.244, ал.8 от НПК, производството е възобновено на 06.01.2016 г., като по делото няма данни през този период свидетелят да е бил издирван. Веднага след възобновяването, на 27.01.2016 г., свидетелят е намерен и е проведен разпитът му /видно от Протокол за разпит на свидетел от 27.01.2016 г. на л.58 от ДП/;

- Второто спиране на производството с Постановление от 16.03.2016 г. е мотивирано с необходимостта в качеството на свидетел да бъде разпитан уличеният М.Ю.К., за който е постъпила докладна записка, че е извън страната, и е обявен за ОДИ с телеграма №6678/11.02.2016 г. /от Писмено мнение за спиране на наказателното производство на л.63 от ДП и телеграма на л.62/. След изтичане на срок повече от една година, на осн. чл.244, ал.8 от НПК, производството е възобновено. Няма данни по ДП през този период уличеният М.К. да е бил издирван. Веднага след възобновяването уличеният М.К. е установен, и на 19.05.2017 г. е разпитан отново в качеството на свидетел /протокол на л.66 от ДП/;
- Третото спиране на производството с Постановление от 10.01.2019 г. е мотивирано с необходимост от провеждане на очна ставка между обвиняемия и свидетеля Г., за който са събрани сведения, че живее и работи в Б., и е обявен за ОДИ. Наказателното производство е възобновено с постановление от 16.08.2019 г., тъй като на 31.07.2019 г. свидетелят Г. е бил установен и се е явил в 06 РУ на МВР – гр. П., където е дал обяснения. В обясненията същият сочи, че на 04.08.2019 г. отново заминава за Б. /на л.139 от ДП/. След възобновяването на производството с Постановление от 16.08.2019 г., е установено, че свидетелят отново е напуснал страната на 21.08.2019 г., поради което делото е изпратено отново на прокурора с мнение за спиране;
- Четвъртото спиране на производството с Постановление от 16.12.2019 г. отново е мотивирано с необходимостта от нов разпит на св. Г. и поставянето му в очна ставка с обв. К. и пострадалия П.. Производството е възобновено една година по-късно с Постановление от 17.12.2020 г., на осн. чл.244, т.8 от НПК. Още на 22.12.2020 г. свидетелят Г. е открит и разпитан /Протокол на л.159/, и е проведена очна ставка между него и пострадалия П.. Няма данни в периода на спирането да са правени опити да се установи връзка със свидетеля.
- Досъдебното производство е било образувано за престъпление по чл.131, ал.1, т.12, вр. чл.130, ал.1 от НК – за причиняване на лека телесна повреда по хулигански подбуди, след като делото е било изпратено на РПр-П. с Определение №410/08.04.2014 г.от АНД №2018/2014 г. на ПРС, с което са дадени указания, че извършеното деяние съдържа признаците на престъпление с правна квалификация по чл.131, т.1, пр.1-во от НК – причиняване на телесна повреда на длъжностно лице при или по повод изпълнение на службата му;
- Досъдебното производство е било **прекратено с Постановление от 12.07.2017 г. на**

наблюдаващият прокурор от РП-П., на основание чл.24, ал.4, т.1 от НПК, тъй като не били събрани достатъчно доказателства за извършено престъпление по хулигански подбуди, а се касаело за престъпление по чл.30 от НК, което било от частен характер и се преследва по тъжба на пострадалия. **Постановлението е обжалвано от пострадалия, и отменено с Определение от 20.10.2017 г. по ЧНД №6588/2017 г. на РС – П.,** но производството по обжалване на постановлението, макар да не е било неоснователно забавено от съда, е довело до забавяне на производството с 3 месеца и 11 дни;

- Освен, че четири пъти е било спирано досъдебното производство за общо 4 години, **ОЩЕ ТРИ ПЪТИ** са постановявани от наблюдаващия прокурор постановления за спиране, които са били отменяни от съда по жалба на пострадалия, като самото производство по обжалването на тези постановления, макар да не е било неоснователно забавяно от съда, е удължило срока на наказателното производство с още ПЕТ МЕСЕЦА;
- Досъдебното производство е продължило общо 7 години и 3 месеца, както следва:
 - 3 години, 4 месеца и 26 дни, считано от 16.05.2014 г. /когато е образувано ДП/ до 12.10.2017 г., когато е изпратено на съда по жалба на пострадалия /срещу постановлението за прекратяване от 12.07.2017 г./, по която постановлението за прекратяване е отменено от съда с **Определение от 20.10.2017 г. по ЧНД №6588/2017 г. на ПРС** /съдебно производство е продължило 11 дни и е приключило в разумен срок/;
 - 5 месеца, считани от 23.10.2017 г., когато делото е било върнато на прокурора, до 23.03.2018 г., когато отново е изпратено на съда по жалба на пострадалия /срещу постановлението за спиране от 19.02.2018 г./, по която постановлението за спиране е отменено от съда с **Определение от 02.04.2018 г. по ЧНД №1934/2018 г. на ПРС** /това съдебно производство е продължило 9 дни/. В мотивната част на определението са изложени съображения, че по делото са събрани достатъчно доказателства за авторството на деянието и неговата съставомерност, включително и от признанията на лицето, срещу което е налице обосновано съмнение, че е извършило престъпление, и въпреки това то два пъти е разпитвано в качеството на свидетел, и не е привлечено като обвиняем, за да бъде разпитано в това качество;
 - 3 години, 2 месеца и 21 дни, считани от 04.04.2018 г., когато делото е върнато на прокурора, до 25.06.2021 г., когато производството отново е изпратено в съда по жалба на пострадалия срещу постановлението за спиране на наказателното производство от 29.04.2021 г., което е било отменено от съда с **Определение от 05.07.2021 г. по ЧНД №20215330204267/2021 г. на ПРС** /съдебното производство е продължило 9 дни/;
 - 3 месеца и 11 дни, считани от 07.07.2021 г., когато делото е било върнато на прокурора, до 18.10.2021 г., когато производството е изпратено на съда по жалба на пострадалия срещу постановление за спиране от 21.09.2021 г., което е било

отменено от съда с Определение от 27.10.2021 г. по ЧНД №202115330206775/2021 г. на ПРС /съдебното производство е продължило 10 дни/;

- о 3 месеца и 4 дни, считани от 28.10.2021 г., когато делото е било върнато на прокурора, до 02.02.2022 г., когато е влязло в сила постановлението, с което е прекратено наказателното производство, поради изтичането на предвидената от закона абсолютна давност.

Постановленията на прокурора са били отменяни 4 пъти, и делото е връщано за доразследване, поради допуснати съществени процесуални нарушения, поради необоснованост на прокурорския акт и неправилно приложение на материалния закон.

Въз основа на извършената проверка и констатациите на ИВСС, от приобщеното по делото Писмо изх.№94-П-120 /25.10.2022 г. от регистратурата на Министерството на правосъдието /на л.13 от делото на ПОС/ се установява, че с **от установените от проверката на ИВСС факти и обстоятелства се обосновава извод, че правото на ищеца на разглеждане и решаване на делото в разумен срок е нарушено, с оглед на което на основание чл.60е, ал.2 от ЗСВ и Заповед №ЛС-04-409/10.08.2022 г. на ищеца е определено обезщетение в размер на 1800 лв., като му се предлага сключване на споразумение за окончателно уреждане на претенцията му в този размер. Няма спор между страните, че така направеното предложение за споразумение не е било прието от ищеца, което се установява и от направено от ищеца изрично Уведомление от 24.11.2022 г. до Министерство на правосъдието /на л.29/, получено на 28.11.2022 г., съгласно Известие за доставка на л.30/.**

При така събраните по делото доказателства, и с оглед формираната между страните сила на пресъдено нещо с влязлата в сила осъдителна част от първоинстанционния съдебен акт, с която предявеният иск за присъждане на обезщетение за неимуществени вреди на основание чл.2б от ЗОДОВ е уважен до размера на 3000 лв., искът е доказан по своето основание.

За установяване на обема на претърпените от ищеца неимуществени вреди по делото са събрани гласни доказателства чрез разпит на свидетелите М.Б. /колега на ищеца/ и Н.Д. /адвокат/. От показанията на св. Б. се установява, че непосредствено след инцидента на 07.04.2014 г. ищецът се върнал от проверката силно разстроен, тъй като бил ударен от някакъв гражданин в кв. С.. По този повод подал жалба в П., но по тази жалба нищо не се случвало. Той се борел много дълго време – около 7-8 години, но не получавал съдействие от П. за ангажиране на наказателната отговорност на извършителя, и в крайна сметка не се стигнало до никакъв резултат. Тъй като свидетелката е юрист по образование, през периода след инцидента ищецът многократно изразявал пред свидетелката мнение, че системата тук в България не работи, възмущавал се как е възможно при очевидно извършено престъпление да не можеш да си защитиш правата и никой да не застава на твоя страна. Бил „като обсебен“ от битката за възмездие, която се превърнала в негова лична борба, бил разочарован от действията на П., чувствал се обиден, че не получава никаква защита. Така и не успял да получи справедливост.

От показанията на св. Д. се установява, че ищецът потърсил правна помощ от нея, тъй като бил пострадал от престъпление – бил набит от някакво лице, докато изпълнявал служебния си дълг да събира наеми. Бил държавен служител, но въпреки подадения сигнал в П., разследване не се провеждало. Наел адвокат, който да започне да се интересува и да извършва необходимите процесуални действия и да настоява престъплението да бъде разследвано. Първоначално наказателното производство дори било прекратено, а впоследствие не се извършвало разследване. Свидетелката подала жалбата срещу постановлението за прекратяване на производството, и то било отменено, и съдът дал указания по разследването, но последвали многократни спирания на производството, които също се наложило да бъдат обжалвани. Съдът отменял постановленията и пак давал указания за разследване, но такова отново не се провеждало. Прокурорът дори си отбелязал в горния ъгъл на едно от постановленията датата, на която изтича абсолютната давност. Свидетелката изтъквала това обстоятелство като аргумент във всичките си жалби срещу постановленията за спиране, но нищо не успяло да накара П. да проведе разследване по това дело, и в крайна сметка давността изтекла и делото било прекратено на това основание, въпреки всички положени от ищеца усилия. Ищецът не можел да се примири – идвал в кантората на свидетелката и се оплаквал, започнал да вдига кръвно и да пие лекарства за това, обаждал се на свидетелката по всяко време. Бездействието на П. да разследва случая го съсипвало – споделял, че не може да спи, понякога по време на разговора със свидетелката започвал целият да трепери от безсилие и безпомощност. Свидетелката се опитвала да го успокои. Ищецът се настроил и срещу нея, заради липсата на действия по разследването. Свидетелката, като процесуален представител на пострадалия, правила доказателствени искания, които съдът намирал за резонни в производствата по обжалване, но въпреки всички указания на съда действия по разследването не били извършвани. Когато изтекла давността, ищецът бил напълно отчаян. Като не получил правосъдие в България, свидетелката го насочила към други адвокати, които да подадат от негово име жалба пред Европейския съд по правата на човека в Страсбург. Доколкото е известно на свидетелката, подадената жалба е била допусната до разглеждане от Европейския съд. Въпреки това, и до сега ищецът не се е успокоил.

Съдът кредитира показанията на свидетелите, като ги намира за подробни, логични, непротиворечиви, основани на личните непосредствени впечатления на свидетелите от обективизираното поведение на ищеца през целия период на провежданото досъдебно производство, и след прекратяването му. Същите изцяло кореспондират на събраните по делото писмени доказателства – приобщените материали по ДП №***/2014 г., както и на Констативен протокол изх.№РС-22-172/25.08.2022 г. и Писмо изх.№94-П-120 /25.10.2022 г. Съдът констатира също, че върху приобщеното в преписката на ДП №***/2014 г., на л.109 е налице официално заверен препис /със заверка и печат от Районна Прокуратура – П./ от Постановление за спиране на наказателно производство от 19.02.2018 г., постановено от Румяна Зайкова – Калеева – **зам. Районен прокурор** при Районна прокуратура – гр. П., с отразена върху него **ръкописна бележка с текст: „абс. давност – 7,5 г. изтича – 07.10.2021 г.“.**

От Писмо изх.№1100-146/30.05.2014 г. /на л.38 от ДП/ се установява, че ищецът към датата 07.04.2014 г. е бил служител на Район „И.“ – О.П., на длъжност „***** „Търговия и услуги“, като на посочената дата е бил на работа, като е осъществявал проверка и контрол на търговската дейност, извършвана в поставени на общински терени павилиони на улица „Х.“, в изпълнение на свои служебни задължения на актосъставител, възложени му със Заповед №ЗРИ-56 от 26.02.2013 г. От приложената към писмото Длъжностна характеристика на длъжността ***** „Търговия и услуги“ /на л.39 от ДП/, подписана от ищеца на 02.10.2012 г. и заверена за вярност с оригинала от служител на Район „И.“ – ***** „ЧР“ – Р.Д., се установява, че в раздел „Основна цел на длъжността“ е вписано, че изпълняващият длъжността „организира и участва в административното обслужване на физическите и юридическите лица, развиващи търговска дейност на територията на Район „И.“. Упражнява контрол върху търговските обекти и заведения за хранене и развлечения на територията на Район „И.“. От приложената Заповед №ЗРИ-56/26.02.2013 г. /на л.43 от ДП/ се установява, че ищецът е едно от длъжностните лица от администрацията на Район „И.“, О.П., на което е възложено да е „актосъставител“ по смисъла на чл.80, ал.2 от Наредбата за реда за придобиване, управление и разпореждане с имоти общинска собственост във връзка с чл.80, ал.1 от същата наредба и чл.65, ал.2 от ЗОС.

От събраните доказателства съдът намира за установено от фактическа страна, че процесното наказателно производство е било образувано за извършено умишлено престъпление срещу личността на ищеца – нанесена му лека телесна повреда, при и по повод изпълнението на служебните му задължения като длъжностно лице – служител на О.П., на длъжност „***** „Търговия и услуги“. Ищецът незабавно е сигнализирал надлежните органи за извършеното по отношение на него деяние, като е посочил поименно извършителя, който е бил задържан на осн. чл.63, ал.1, т.8 от ЗМВР, и е дал обяснения, в които признава извършеното от него деяние по отношение на пострадалия. Още от първоначално съставения Акт №НП-503/07.04.20014 г. за констатиране на проява на дребно хулиганство се установява, че на разследващите органи е била известна личността на извършителя /пострадалия в подаденото заявление е посочил трите му имена/, изпълнителното деяние /признато от уличения в дадените обяснения/, вида на телесното увреждане и длъжностното качество на пострадалия, както и факта, че телесната повреда му е нанесена при и по повод изпълнените на служебните му задължения. Въпреки дадените указания от съда, че деянието съдържа признаците на престъпление от общ характер по чл.131, ал.1, т.1, пр. 1-во от НК – причиняване на лека телесна повреда на длъжностно лице при или по повод на изпълнение на службата му, наказателното производство е образувано за престъпление с друга правна квалификация – по чл.131, ал.1, т.12 от НК, и впоследствие е прекратено именно на основание липса на този елемент от фактическия състав, който квалифицира деянието с дадената от прокурора правна квалификация. Впоследствие след отмяната на постановлението за прекратяване, производството е било спирано 7 пъти, като в три от тях постановленията за спиране са обжалвани и отменени като неправилни. В три от случаите спирането е продължило повече от 1 година, а в четвъртия – 8 месеца, като общия

срок на спирането е 4 години, а заедно със забавянето в резултат от постановленията за спиране, които са били отменени от съда, наказателното производство се е забавило с 4 години и 5 месеца. Спирането на производството е било мотивирано с необходимостта от издирване и разпит на свидетел – очевидец, който е бил разпитан още на 27.01.2016 г. Уличеният е бил разпитан в качеството на свидетел на 03.06.2014 г., и въпреки че извършеното от него деяние е било известно, и правната му квалификация е посочена от съда, при наличието на достатъчно данни за повдигане на съответно обвинение, не е привлечен в качеството на обвиняем, и не му е взета своевременно мярка за неотклонение, което е дало възможност междувременно той да напусне страната и така да затрудни разследването. След установяването му – три години след деянието, отново е разпитан в качеството на свидетел на 19.05.2017 г., без да бъде привлечен в качеството на обвиняем и да бъде взета по отношение на него мярка за неотклонение. Едва на 10.05.2018 г. същият е привлечен в качеството на обвиняем, като по отношение на него не е взета мярка за неотклонение, въпреки че преди това е бил обявен за общодържавно издирване. При многократното спиране на производството прави впечатление, че по време на спирането не са налице никакви опити да бъде открито лицето, обявено за общодържавно издирване като свидетел, но веднага след възобновяването на производството след изтичане на срока по чл.244, т.8 от НПК, в рамките на няколко дни лицето е бивало открито и разпитано, което обосновава извод, че откриването му не е изисквало особени усилия, но е бездействано да се извършват действия по разследването до изтичане на максимално допустимия срок. Това, както и изключително неефективните и нелогични действия по разследването, многократните спирания, ведно с ръкописната бележка върху Постановлението за спиране на наказателното производство от 19.02.2018 г. /на л.109/, са формирали у ищеца обосновано усещане за целенасочено бездействие на органите на П. да разследват извършеното против личността на ищеца престъпление, до погасяването на наказателното преследване за извършеното деяние по давност, въпреки даваните от съда указания.

Следва да се отбележи, че в течение на наказателното производство ищецът е сторил всичко по силите си, за да съдейства на разследването:

- Подал е сигнал незабавно след извършване на деянието, като е посочил поименно извършителя;
- На следващия ден е представил съдебно-медицинско удостоверение за причиненото му телесно увреждане;
- Обжалвал е актовете, с които неоснователно е прекратявано и спирано наказателното производство;
- Съдействал е за събиране на доказателства;
- Явявал се е своевременно за извършване на процесуално-следствени действия с негово участие.

Съдът взема предвид също, че извършеното престъпление е срещу личността на ищеца, като е накърнено телесното му здраве, като му е причинено телесно увреждане, свързано с

търпени от него болки и страдания. Телесното увреждане е извършено през деня, на публично място, и при изпълнение на служебните задължения на ищеца като служител на публична институция – длъжностно лице от администрацията на О.П., на което са възложени контролни функции и такива по събиране на общински вземания за наем на търговски площи. Това е накарнило също неговата личност, чувството му за собствена чест и достойнство, но също така е допринесло за накарняването на неговата служебна репутация на длъжностно лице – контролен орган, който би следвало да вдъхва респект и уважения у контролираните лица. Престъплението засяга публичния интерес да се осигури безпрепятственото изпълнение на дейността на органите на местната администрация, и да бъдат защитени обществените интереси от добро управление и стопанисване на имотите на О.П. с грижа на добър стопанин. Физическото посегателство над ищеца е накарнило и изпълнението на функциите в публичен интерес, които са му били възложени, поради което това деяние е по-тежко наказуемо, и съставлява престъпление от общ характер, което П. е задължена да разследва служебно. Ето защо, оправдано е било очакването на ищеца да получи активно и адекватно съдействие от надлежните органи, призвани и оправомощени от закона да защитят както личните му права, така и накарненият публичен интерес, като ангажират наказателната отговорност на извършителя. Вместо това, ищецът се е сблъскал с упорито бездействие, неизпълнение на указанията на съда, неефективни и нелогични действия по разследването, довели в крайна сметка, въпреки положените от ищеца усилия, до изтичането на абсолютната предвидена в закона давност. Предмет на настоящото производство не е обезщетяването на ищеца за причинената му телесна повреда, и търпените във връзка с нея болки и страдания, а търпените от него морални страдания от липсата на ефективни действия на надлежните органи да разследват извършеното по отношение на него престъпление, довели до окончателно възпрепятстване на възможността му да получи с право очакваната от него справедливост.

Изискването за разглеждане на делата в разумен срок е насочено към съхраняването на доверието на обществото в правораздавателната система и възмездяване на чувството за справедливост на страните в процеса – както по отношение на лицата, срещу които е иницирано наказателно преследване, така и по отношение на пострадалите. Разумността на времетраенето на производството следва да бъде преценявана с оглед сложността на делото, поведението на жалбоподателя и поведението на компетентните органи /в този смисъл Решение №6/11.02.2022 г. по гр.д.№1555/2021 г. на ВКС, 4-то гр. отд./. При отговорността по чл.26 от ЗОДОВ се прилага принципът на риска, а не на вината – т.е. без значение за основателността на иска е дали увреждането се дължи на виновно поведение на длъжностно лице – отговорността за вреди се поема от този, който е създал риска /така в Решение №222/12.02.2020 г. по гр.д.№92/2019 г. на ВКС – 3-то гр.отд./.

В конкретния случай, от събраните по делото доказателства се установява по несъмнен начин, че образуваното по жалба на ищеца наказателно производство за извършеното срещу личността му престъпление, **не е било с фактическа и правна сложност** – касае се за едно изпълнително деяние, извършено публично и с установен свидетел-очевидец на деянието, с

известен извършител, който е бил задържан в същия ден, и е признал в обясненията си извършеното от него деяние, причинена е безспорно установена по вид и характер телесна увреда, не е било спорно дължостното качество на пострадалия и обстоятелството, че той е изпълнявал служебните си задължения по време на инцидента, и именно това негово качество е било част от предпоставките /поводът/ за възникване на инцидента. Правната квалификация на деянието е била лесно установима, и указана от съда още при образуването на наказателното производство. Още в деня на образуване на производството са били налице достатъчно данни за привличане на уличеното лице в качеството на обвиняем и вземане по отношение на него на мярка за неотклонение, с оглед обезпечаване на бързината и ефективността на действията по разследването. През цялото досъдебно производство са извършени разпити само на 3 лица - пострадалият, уличеният, и свидетелят-очевидец на деянието, изготвена е една медицинска експертиза, изискани са документи само от една институция – район „И.“ - О.П., и са проведени две очни ставки. Въпреки изяснеността на фактическата обстановка, извършеното деяние и автора му, привличането в качеството на обвиняем на уличения М.Ю.К. е станало повече от четири години след извършване на деянието – на 10.05.2018 г. Многократното спиране на производството е мотивирано с необходимост от извършване на повторен разпит на свидетеля-очевидец и поставянето му в очна ставка пострадалия и извършителя – нещо, което не е имало пречка да стане веднага след първоначалния му разпит. Изчакването да изтече максималния допустим срок на спиране, за да бъдат предприети някакви действия за установяване на лицето, и намирането му без затруднения веднага след възобновяване на производството, са формирали впечатление у ищеца за умишлено бездействие на разследващите органи, и целенасочено забавяне на производството за да бъде погасено по давност наказателното преследване. От събраните по делото гласни доказателства се установява, че ищецът е изпитвал силно огорчение и обида от нежеланието да се разследва извършеното срещу него престъпление, дълбоко разочарование от правозащитната система в страната, загуба на доверие в разследващите органи и П., неудовлетворение от липсата на справедливост, гняв и чувство за безпомощност от липсата на ефективно средство да бъдат мотивирани компетентните органи да изпълнят задълженията си. Изпитваните от него силни негативни емоции са били обективирани в неговото поведение и състояние, и видими за околните – той не можел да спи, започнал да вдига кръвно и да пие лекарства за това, бил съсипан, когато говорел за бездействието на П. започвал да трепери от безсилие и безпомощност, бил „като обсебен“ от своята борба за постигане на справедливост и възмездие. Когато изтекла давността и производството било прекратено, ищецът е потърсил други правни средства за постигане на справедливост, и се е обърнал към външни за страната институции /ЕСПЧ/.

Съдебната практика у нас, както и тази на ЕСПЧ приема, че съществува оборима презумпция, че неразумната продължителност на производството причинява неимуществени вреди, поради което не е необходимо да се доказват изрично обичайните, типични неимуществени вреди, които винаги се търпят от лице, когато съдебното производство е продължило извън рамките на разумния срок, като притеснения и безпокойство за неговото развитие, и от евентуален неблагоприятен изход, накърняването на чувството за

справедливост и на доверието в държавността, поради забавяне на делото. В конкретния случай обаче, настоящият състав на съда намира за установено, че ищецът е претърпял неимуществени вреди, надхвърлящи обичайните вреди от забавянето на делото. Този извод се обосновава от събраните по делото доказателства за тежката реакцията на ищеца на видимото, упорито и необяснимо нежелание на органите на разследването да изпълнят служебните си задължения, и то за защита не само на личните права на ищеца, а и на публичният интерес, накърнен с извършването на деянието, който те са призвани да охраняват.

При така установеното от фактическа и правна страна, съдът намира, че справедливият размер на обезщетението за претърпените от ищеца неимуществени вреди следва да бъде определен в размер на 15 000 лв., която сума се явява обоснована, и съответстваща на критериите за справедливост на определеното възнаграждение, установени с ППВС №4/1968 г. и в съдебната практика по сходни случаи.

Посоченото обосновава частична неправилност на обжалваното решение в отхвърлителната му част, за разликата над присъдения размер на обезщетението за неимуществени вреди, за разликата над 3000 лв. до размера от 15 000 лв. В тази част обжалваното решение ще следва да се отмени, и вместо него – да се постанови ново решение, с което ответникът да бъде осъден да заплати допълнително обезщетение за неимуществени вреди в размер на 12 000 лв.

Това допълнително обезщетение следва да се присъди ВЕДНО със законната лихва върху тази сума, за периода от 15.11.2021 г. /датата на влизане в сила на постановлението за прекратяване на производството/, до окончателното плащане, доколкото решението на първостепенния съд в частта му по началната дата, от която се уважава акцесорната претенция за лихви, не е било обжалвано от ответника.

За разликата над 15 000 лв., до пълния предявен размер от 30 000 лв., решението ще следва да се потвърди, като правилно и законосъобразно.

При този изход от спора пред въззивната инстанция, на страните следва да се присъдят разноси по съразмерност, според уважения и отхвърлен интерес на всяка от страните. Въззивникът – ищец е претендирал със списък по чл.80 от ГПК присъждане на разноси за въззивната инстанция в размер на 5 лв. за държавна такса, и адвокатско възнаграждение за процесуално представителство. Обжалваемият интерес на ищеца е бил в размер на 27 000 лв., който е бил частично уважен до размера от 12 000 лв. С оглед частичното уважаване на въззивната жалба, на основание чл.10, ал.3 от ЗОДОВ, ответникът следва да бъде осъден да му заплати внесената за въззивното производство държавна такса в размер на 5 лв. Съобразно чл.7, ал.1, т.3 от Наредба №1/09.07.2023 г., минималното адвокатско възнаграждение се изчислява в размер **1880 лв.**, която ответникът следва да бъде осъден да заплати на осн. чл.38, ал.2 от ЗАдв., на процесуалния представител на ищеца – адвокат С. Х. С..

С оглед резултата от въззивното производство, на ищеца следва да бъдат присъдени и

допълнителни разноски за първоинстанционното производство. Със списък по чл.80 от ГПК ищецът е претендирал присъждане на разноските за държавна такса в размер на 10 лв., както и адвокатско възнаграждение в полза на процесуалния му представител по реда на чл.38, ал.2 от ГПК. Разноските за държавна такса са били изцяло присъдени на ищеца с решението на първостепенния съд. Съобразно резултата от въззивната инстанция, в полза на процесуалния представител на ищеца следва да се присъдят 15/30 части от минималното адвокатско възнаграждение, определено по реда на чл.7, ал.2, т.4 от Наредба №1/09.07.2004 г. за минималните размери на адвокатските възнаграждения, в размер на 1525 лв. С обжалваното решение съдът е присъдил в полза на адв. С. сумата от 600 лв. за адвокатско възнаграждение, поради което следва да ѝ се присъдят още **925 лв.** /деветстотин двадесет и пет лева/, представляващи допълнително адвокатско възнаграждение за първоинстанционното производство.

Така мотивиран, съдът

РЕШИ:

ОТМЕНЯ Решение №821 от 16.06.2023 г., постановено по гр.д.№23 по описа за 2023 г. на Пловдивски окръжен съд – XXII състав, В ЧАСТТА МУ, с която е отхвърлен предявеният от П. Ж. П., с ЕГН*****, против П.Р.Б., иск с правно основание чл.2б от ЗОДОВ, за сумата над размера от 3000 лв. /три хиляди лева/, до размера от 15 000 лв. /петнадесет хиляди лева/, И ВМЕСТО ТОВА, ПОСТАНОВЯВА:

ОСЪЖДА П.Р.Б., с адрес: гр. С., ул.“В.“ №*, на основание чл.2б от ЗОДОВ, да заплати на П. Ж. П., с ЕГН*****, с адрес: гр. П., ул.“Й.К.“№*, ет.*, сумата от 12 000 лв. /дванадесет хиляди лева/, представляваща допълнително обезщетение – над размера от 3000 лв. до размера от 15 000 лв., за претърпените от него неимуществени вреди от нарушаване на правото му на разглеждане и приключване в разумен срок на ДП №***/2014 г. по описа на Ш. РУ на МВР – П., ВЕДНО със законната лихва върху главницата от 12 000 лв., за периода от 15.11.2021 г. /датата на влизане в сила на постановлението за прекратяване на производството/, до окончателното плащане.

ПОТВЪРЖДАВА Решение №821 от 16.06.2023 г., постановено по гр.д.№23 по описа за 2023 г. на Пловдивски окръжен съд – XXII състав, В ОСТАНАЛАТА ОБЖАЛВАНА ЧАСТ, с която е отхвърлен предявеният от П. Ж. П., с ЕГН*****, против П.Р.Б., иск с правно основание чл.2б от ЗОДОВ, за сумата над размера от 15000 лв. /петнадесет хиляди лева/, до предявения размер от 30 000 лв. /тридесет хиляди лева/.

ОСЪЖДА П.Р.Б., с адрес: гр. С., ул.“В.“ №*, на основание чл.38, ал.2 от ЗАДв. във вр. чл.78, ал.1 от ГПК, да заплати на адвокат С. Х. С. от гр. П., ул.“Г.П.“ №*, ет.*, сумата от 1880 лв. /хиляда осемстотин и осемдесет лева/, представляваща адвокатско възнаграждение за въззивното производство, КАКТО И сумата от 925 лв. /деветстотин двадесет и пет лева/, представляваща допълнително адвокатско възнаграждение за първоинстанционното производство, за процесуалното представителство на П. Ж. П., с ЕГН*****.

Решението подлежи на касационно обжалване на основание чл.280, ал.3, т.1 от ГПК, в едномесечен срок от връчването му на страните, с касационна жалба пред Върховния касационен съд, при наличие на предпоставките на чл.280, ал.1 и ал.2 от ГПК.

Председател: _____

Членове:

1. _____

2. _____